

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/61/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7211206203
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7211206203.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcov 1/ A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom v C., A. X, 2/ D. B., nar. X.X.XXXX, bytom v C., E. X, obaja zastúpení JUDr. Martinom Kožiakom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Murgašova 3, proti žalovaným: 1/ A. F., nar. XX.X.XXXX, bytom v C., E. X, zastúpený JUDr. Ľudmilou Raffáčovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Mäsiarska 4, 2/ G. C., nar. X.X.XXXX, bytom v C., H. X, zastúpená JUDr. Miroslavom Verebom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Šoltésovej 5, 3/ E. C., nar. X.XX.XXXX, bytom v C., E. X, zastúpená JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade a žalovanej v 3. rade proti rozsudku Okresného súdu Košice II sp. zn. 28C/33/2011 zo dňa 18.októbra 2022 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Košice II č. k. 28C/33/2011-646 zo dňa 18.10.2022 vo výrokoch I., V., VI. a VII.

Vo vzťahu medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovanou v 2. rade nepriznáva stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

Žalobcovia v 1. a 2. rade majú voči žalovanej v 3. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice II (teraz Mestský súd Košice; ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom č. k. 28C/33/2011-646 zo dňa 18.10.2022 rozhodol nasledovne:

I. U r č u j e, že nehnuteľnosti evidované v katastri nehnuteľností na LV č. XXXXX kat. územie: I., okres: Košice IV, obec: C. - A., ako:

- byt č. XX, 8. posch., vchod: 1 v bytovom dome E. X, X G. C., nachádzajúci sa v bytovom dome súpis. č. 1522 na parc. registra „C“ č. 1617/42 a parc. registra „C“ č. 1617/44 v podiele 1/1,

- spoluvlastnícky podiel o veľkosti 59/10000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu súpis. č. 1522 na parc. registra „C“ č. 1617/42 a parc. registra „C“ č. 1617/44 v podiele 1/1,

- spoluvlastnícky podiel o veľkosti 59/10000 na pozemkoch registra „C“, parc. č. 1617/42 - zastavené plochy a nádvorja o výmere 623 m² a parc. č. 1617/44 - zastavané plochy a nádvorja o výmere 628 m² v podiele 1/1,

patria do dedičstva po poručiteľovi D. B., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.XX.XXXX, naposledy bytom E. X, C..

II. Konanie o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006, uzatvorenej medzi žalovaným v 1. rade ako predávajúcim a žalovanou v 2. rade ako kupujúcou z a s t a v u j e.

III. Konanie o určenie neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 23.6.2008, uzatvorenej medzi žalovanou v 2. rade ako darkyňou a žalovanou v 3. rade ako obdarovanou z a s t a v u j e.

IV. Vo vzťahu medzi žalobcami v 1., 2. rade a žalovaným v 1. rade, žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

V. Vo vzťahu medzi žalobcami v 1., 2. rade a žalovanou v 2. rade v spore o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006 a darovacej zmluvy zo dňa 23.6.2008, žalobcovia v 1. a 2. rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne nahradíť žalovanej v 2. rade trovy konania v rozsahu 100 %.

VI. Vo vzťahu medzi žalobcami v 1., 2. rade a žalovanou v 3. rade v spore o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006 a darovacej zmluvy zo dňa 23.6.2008, žalobcovia v 1. a 2. rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne nahradíť žalovanej v 3. rade trovy konania v rozsahu 100 %.

VII. Žalobcovia v 1. a 2. rade m a j ú n á r o k na náhradu trov konania v spore o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva proti žalovanej v 3. rade v rozsahu 100%.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobcovia domáhali 1/ určenia, že nehnuteľnosti evidované v katastri nehnuteľností na LV č. XXXXX pre kat. územie I., ako byt č. XX J. E. B. X G. C., nachádzajúci sa v bytovom dome č. súpis. XXXX na parc. č. 1617/42 a parc. č. 1617/44, spoluvlastnícky podiel o veľkosti 59/10000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu č. súpis. XXXX na parc. č. 1617/42 a parc. č. 1617/44 a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 59/10000 na pozemkoch registra „C“, parc. č. 1617/42 - Zastavené plochy a nádvoria o výmere 623 m² a parc. č. 1617/44 - Zastavené plochy a nádvoria o výmere 628 m² (ďalej tiež len „nehnuteľnosti“) patria do dedičstva po poručiťelovi D. B., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.XX.XXXX naposledy bytom E. X, C., 2/ určenia neplatnosti kúpnej zmluvy, uzatvorenej dňa 3.10.2006 medzi žalovaným v 1. rade ako predávajúcim a žalovanou v 2. rade ako kupujúcou, vklad vlastníckeho práva, na základe ktorej bol v katastri nehnuteľností povolený pod č. V 9679/2006 a 3/ určenia neplatnosti darovacej zmluvy, uzatvorenej dňa 23.6.2008 medzi žalovanou v 2. rade ako darkyňou a žalovanou v 3. rade ako obdarovanou, vklad vlastníckeho práva, na základe ktorej bol v katastri nehnuteľností povolený pod č. V 7251/2008. Na odôvodnenie takto uplatnených nárokov žalobcovia v žalobe v podstatnom poukázali na to, že sú jedinými do úvahy prichádzajúcimi dedičmi v I. dedičskej skupine po poručiťelovi D. B., ktorý zomrel dňa X.XX.XXXX ako nemajetný (až na nepatrný majetok ktorý bol vydaný žalobcovi v 1. rade ako usporiadateľovi pohrebu) a z toho dôvodu bolo dedičské konanie po ňom, vedené pred tunajším súdom pod sp. zn. 40D/1171/2003, uznesením zo dňa 5.2.2008, zastavené. Žalobcovia tvrdili, že v dedičskom konaní nemohlo dôjsť k prejednaniu dedičstva vo vzťahu k nehnuteľnostiam, vlastníkom ktorých bol podľa presvedčenia žalobcov poručiťel D. B. v čase svojej smrti preto, že v rozpore so skutočným stavom poručiťel nebol v katastri nehnuteľností evidovaný ako ich vlastník, pričom skutočnosť nezodpovedal ani zápis vlastníckeho práva v prospech žalovaného v 1. rade ani neskorší zápis vlastníckeho práva v prospech žalovanej v 2. rade ani v konečnom dôsledku v súčasnosti v katastri nehnuteľnosti evidované vlastnícke právo k nehnuteľnostiam žalovanej v 3. rade. Žalobcovia pritom tvrdenie o vlastníckom práve poručiťela D. B. v čase jeho smrti odvíjali od skutočnosti, že rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 20C/782/2000 zo dňa 7.3.2001 došlo k určeniu neplatnosti kúpnej zmluvy, uzavretej medzi poručiťelom D. B. ako predávajúcim a žalovaným v 1. rade ako kupujúcim dňa 25.3.1998, že nakoľko na základe neplatnej zmluvy žalovaný v 1. rade nenadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, nemohol ho ďalej previesť na žalovanú v 2. rade kúpnu zmluvou zo dňa 3.10.2006 a tá obdobne nemohla nehnuteľnosti darovať zmluvou zo dňa 23.6.2008 žalovanej v 3. rade, ktorá je na základe povolenia vkladu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností na podklade práve tejto zmluvy i v súčasnosti evidovaná ako výlučná vlastníčka nehnuteľností v celosti.

3. Okresný súd Košice II vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 28C/33/2011-426 zo dňa 8.2.2016, ktorým žalobe vyhovel a určil, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťelovi D. B., určil, že kúpna zmluva zo dňa 3.10.2006 uzatvorená medzi žalovanou v 1. rade a žalovanou v 2. rade je neplatná a zároveň určil, že darovacia zmluva zo dňa 23.6.2008 uzatvorená medzi žalovanou v 2. rade a žalovanou v 3. rade je neplatná.

4. Na základe podaného odvolania Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 2Co/406/2016-473 zrušil uvedený rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie za účelom preskúmania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

5. Po vrátení veci žalobcovia zobrali žalobu späť v časti určenia neplatnosti zmlúv (kúpnej zo dňa 3.10.2006 a darovacej zo dňa 23.6.2008), s ktorým späťvzatím žalovaný v 1. rade súhlasil a žalované v 2. a 3. rade so späťvzatím nesúhlasili.

6. Súd na základe čiastočného späťvzatia žaloby konanie v časti určenia neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006, uzatvorenej medzi žalovaným v 1. rade ako predávajúcim a žalovanou v 2. rade ako kupujúcou a určenia neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 23.6.2008, uzatvorenej medzi žalovanou v 2. rade ako daryňou a žalovanou v 3. rade ako obdarovanou zastavil vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovia sú oprávnení disponovať so žalobou. V tomto prípade nevzhladol vážne dôvody vzťahujúce sa na nesúhlas žalovanej v 2. a 3. rade, pričom upriamil pozornosť na skutočnosť, že i napriek zastaveniu konania v tejto časti, súd sa danými ne/platnosťami kúpnej a darovacej zmluvy musel zaoberať ako predbežnou otázkou. Z tohto dôvodu nevidel súd žiadne vážne dôvody na strane žalovaných v 2. a 3. rade, pre ktoré by bolo potrebné prihliadnuť na ich nesúhlas so späťvzatím žaloby v tejto časti.

7. Po čiastočnom späťvzatí žaloby ostalo predmetom sporu už len určenie, že nehnuteľnosti presne špecifikované v žalobe patria do dedičstva po poručiteľovi D. B., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.XX.XXXX naposledy bytom E. X, C..

8. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že poručiteľ D. B. nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na základe zmluvy o prevode vlastníctva bytu, uzavretej so spoločnosťou VSŽ a.s. dňa 10.4.1997 (čl. 34), vklad vlastníckeho práva na základe ktorej bol povolený bývalým Okresným úradom Košice I, katastrálnym odborom dňa 3.2.1998 pod č. V 279/98.

9. Dňa 25.3.1998 došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy (čl. 42) medzi poručiteľom D. B. a žalovaným v 1. rade, na základe ktorej došlo k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na žalovaného v 1. rade. Vklad vlastníckeho práva na základe tejto zmluvy v prospech žalovaného v 1. rade bol povolený dňa 30.4.1998 pod č. V 1548/98. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 20C/782/2000 zo dňa 7.3.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.2.2002 došlo k určeniu neplatnosti tejto kúpnej zmluvy, avšak k zmene zápisu vlastníckeho práva na základe tohto rozsudku v prospech poručiteľa D. B., nedošlo, a teda napriek určeniu neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 25.3.1998 zostal v katastri nehnuteľností evidovaný ako vlastník nehnuteľností žalovaný v 1. rade.

10. Kúpnu zmluvou zo dňa 3.10.2006 (na základe ktorej vklad vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností bol povolený dňa 9.10.2006 pod č. V 967/2006) previedol žalovaný v 1. rade vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na žalovanú v 2. rade. Žalovaná v 2. rade následne darovacou zmluvou zo dňa 23.6.2008 (na základe ktorej vklad vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností bol povolený dňa 23.7.2008 pod č. V 7251/2008) previedla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na žalovanú v 3. rade, ktorá je podľa listu vlastníctva č. XXXXX pre kat. úz. I. v katastri nehnuteľností evidovaná ako ich vlastníčka až doposiaľ.

11. Zo spisu vedeného tunajším súdom v dedičskej veci po poručiteľovi D. B. pod sp. zn. 40D/1171/2003 súd zistil, že poručiteľ D. B. zomrel dňa X.XX.XXXX bez zanechania závetu, v čase smrti nebol ženatý a v prvej dedičskej skupine prichádzajú do úvahy ako jeho dedičia len žalobcovia v 1. a 2. rade, že do dedičskej podstaty po poručiteľovi nehnuteľnosti neboli zahrnuté a že z dôvodu, že poručiteľ zanechal majetok len nepatrnej hodnoty bolo dedičské konanie po ňom zastavené uznesením zo dňa 5.2.2008 a nepatrný majetok ktorý zanechal bol vydaný žalobcovi v 1. rade, ktorý bol usporiadateľom poručiteľovho pohrebu.

12. Z predloženej listiny - kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 14.1.2002 (č.l. 106) uzavretej medzi poručiteľom D. B. a žalovanou v 3. rade vyplýva, že jej predmetom mal byť predaj dvojizbového bytu č. XX na 8. poschodí bytového domu č. súpisné IV. 1522, ulica E., B. G. XX G. C., ďalej spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu ulica E. X v podiele 59/10000 ako aj spoluvlastníckeho podielu na pozemku č. parcely 1617/42 o výmere 623 m² - druh zastavaná plocha o výmere 1251 metrov štvorcových v podiele 59/10000. Uvedené nehnuteľnosti sú zapísané na LV č. XXXXX, katastrálne územie Košice - Stred na Okresnom úrade Košice I - Odbor katastra nehnuteľností. V článku II uvedenej zmluvy je uvedené, že byt pozostáva z dvoch obytných miestností a príslušenstva, pričom príslušenstvom bytu je: kuchyňa, chodba, kúpeľňa, WC, loggia, pivnica. Počet logii je 2. Celková výmera podlahovej plochy je 65,18 m² (podlahová plocha všetkých miestností bytu a miestností, ktoré tvoria príslušenstvo bytu bez plochy logii a balkónov). Článok III zmluvy uvádza, že s vlastníctvom bytu je spojené spoluvlastníctvo spoločných častí, spoločných zariadení domu. Predávajúci s bytom prevádza na kupujúceho spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach, spoločných zariadeniach domu. Veľkosť tohto spoluvlastníckeho podielu je 59/10000.

13. Z osvedčovacej doložky na poslednej strane zmluvy vyplýva, že pravosť podpisov účastníkov zmluvy bola osvedčená notárskym úradom notárky JUDr. Kataríny Pravotiakovej dňa 16.1.2002. Z osvedčovacej knihy notárky JUDr. Kataríny Pravotiakovej zo dňa 16.1.2002 ako aj z jej výpovede na pojednávaní konanom dňa 22.4.2022 vyplynula charakteristika listiny, ktorá bola osvedčovaná pod bodom 178 a 179 (osvedčované podpisy žalovanej v 3. rade a poručiteľa D. B.) dňa 16.1.2002, a to kúpna zmluva LV č. XXXXX katastrálne územie C. - I., byt č. XX I. B. XXXX. Svedkyňa tiež uviedla, že sám zamestnanec z listiny, ktorá je mu predložená, uvedie tieto údaje do osvedčovacej knihy, čiže sám vlastným vnímaním, nie len sprostredkovane, tieto údaje zapíše. Ak je na osvedčovacej doložke uvedené, že uvedený účastník to vlastnoručne pred zamestnancom notára podpísal, tak to vlastnoručne podpísal. Svedkyňa sa však nevedela vyjadriť k obsahu listiny, na ktorej boli osvedčované podpisy jej notárskym úradom. Predpokladala, že zmluva bola v súlade s kancelárskym poriadkom zviazaná. K zdravotnému a psychickému stavu osôb, ktoré podpisovali daný úkon sa vyjadriť nevedela.

14. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 132 ods. 1, § 133, § 46 ods. 1,2, § 47 ods. 1,2, § 118 ods. 1,2 a § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), spolu s § 2 ods.1 písm. a/, §4 ods. 1,2, § 5 ods. 1 a 4 zákona č. 182/1993 Z.z. a § 36b ods.1 písm. b/ vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. 79/1996 Z. z. v znení účinnom do 30.11.2009, ako aj s poukazom na § 159 ods. 2 OSP, § 151 ods. 1 CSP a § 137 písm. c/ CSP.

15. Súd sa v súlade so záväzným stanoviskom odvolacieho súdu v prvom rade zaoberal otázkou danosti naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Považoval za nepochybné, že medzi žalobcami ako do úvahy prichádzajúcimi zákonnými dedičmi v I. dedičskej skupine poručiteľa D. B., žalovanou v 3. rade, ktorá je v katastri nehnuteľnosti evidovaná ako vlastníčka nehnuteľností a žalovanou v 2. rade, ktorá bola účastníčkou kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006 a darovacej zmluvy zo dňa 23.6.2008 existuje spor o platnosť oboch právnych úkonov a v konečnom dôsledku o vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Žalovaná v 3. rade vlastnícke právo poručiteľa D. B. k nehnuteľnostiam v čase jeho smrti neuznáva a spochybňuje ho tiež žalovaná v 2. rade.

16. Vychádzal z úvahy, že v tejto súvislosti bolo potrebné zohľadniť aj to, že v prípade ak by preukázateľne existovala zmluva zo 14.1.2002 (aj keď nezavkladovaná) touto by boli viazaní aj dedičia, a preto by v prípade vyhovenia žalobnému návrhu došlo k situácii, že najprv by došlo k výmazu vlastníckeho práva žalovanej v 3. rade (ktorej v súčasnosti svedčí zápis v kat. nehnuteľnosti) a následne (po prejednaní novoobjaveného majetku poručiteľa a jeho zavkladovaní na dedičov) by si žalovaná v 3. rade musela žalobou uplatniť svoje práva vyplývajúce z uvedenej zmluvy voči dedičom a ak by bola úspešná došlo by k zápisu jej vlastníckeho práva, t.j. navodil by sa stav totožný so súčasným.

17. Uzavretie kúpnej zmluvy dňa 14.1.2002 medzi poručiteľom a žalovanou v 3. rade týkajúcej sa predmetného bytu na E. B. X G. C. potvrdila svedkyňa, notárka JUDr. Pravotiakova predložením osvedčovacej knihy zo dňa 16.1.2002, kedy boli na jej notárskom úrade osvedčované podpisy účastníkov uvedenej kúpnej zmluvy. Z overovacej doložky na kúpnej zmluve vyplýva poradové číslo knihy osvedčenia pravosti podpisov I. č.o. 178, 179/2002, kde pracovníčka K. Notárskeho úradu JUDr. Pravotiakovej notárky osvedčila pravosť podpisov E. F. a D. B., obaja bytom C., E. XXXX/X, ktorých osobná totožnosť bola preukázaná platným úradným preukazom. Ďalej bolo osvedčené, že táto listina bola pred pracovníčkou notárskeho úradu vlastnoručne podpísaná. Tú istú skutočnosť potvrdila na pojednávaní konanom dňa 22.4.2022 aj svedkyňa, notárka JUDr. Katarína Pravotiaková, so sídlom Košice, Krivá 18, s tým, že dňa 16.1.2002 boli osvedčované podpisy účastníkov E. F. a D. B. na kúpnej zmluve, týkajúcej sa nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXXX kat. úz. C.- I., byt č. 50 súp. č. 1522.

18. Súd však zdôraznil, že týmto dôkazom bolo preukázané uzavretie kúpnej zmluvy medzi jej účastníkmi, nebol však preukázaný obsah kúpnej zmluvy zo dňa 14.1.2002, t.j. či boli prevádzané všetky nehnuteľnosti zapísané na uvedenom LV, v akom podiele boli prevádzané (teda celý byt, alebo len 1), ako aj ďalšie vzájomné dojednania zmluvy. Súd aj napriek tomu pristúpil k preskúmaniu tejto zmluvy s tým, že vychádzal z predpokladu, že tá bola uzavretá znením, na ktoré sa odvolávajú žalované v 2. a 3. rade a ktoré sa teda nachádza v spise (č.l. 106 - 109).

19. Dospel k záveru, že ak zmluva bola uzavretá s takým obsahom ako sa nachádza v spise (č.l. 106-109), musí konštatovať, že v tom prípade nemá všetky náležitosti vyžadované § 5 zákona č.

182/1993 Z.z. (určenie a popis spoločných častí domu, spoločných zariadení domu a príslušeného pozemku, uvedenie tiarch, nesprávne uvedenie výmery zastavaných plôch a nádvorí,...). Keďže ide o kogentný charakter uvedeného ustanovenia, absencia týchto náležitostí zmluvy spôsobuje rozpor zmluvy so zákonom a s tým súvisiacu neplatnosť uvedenej zmluvy v zmysle § 39 OZ. Ide pritom o absolútnu neplatnosť zmluvy.

20. Vychádzal z úvahy, že spôsob a podmienky nadobudnutia bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, práva a povinnosti vlastníkov týchto bytových domov, práva a povinnosti vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ich vzájomné vzťahy a práva k pozemku upravuje zákon č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom lex specialis. Z uvedeného potom vyplýva, že pri prevode vlastníctva bytov či nebytových priestorov v dome okrem všeobecných náležitostí musí takáto zmluva (či už kúpna alebo darovacia), obsahovať v tomto zákone kogentne stanovené obligatórne náležitosti zmluvy tak, ako sú tieto taxatívne vypočítané v § 5 ods. 1 písm. a) až h) zákona. Z toho dôvodu pre platnosť kúpnej zmluvy, ktorou sa prevádzalo vlastnícke právo k bytu nepostačuje, aby takáto zmluva obsahovala len všeobecné náležitosti vyplývajúce z ust. § 628 a nasl. Občianskeho zákonníka. Takáto zmluva musí obsahovať aj osobitné náležitosti zmluvy v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z.z.. Absencia týchto osobitných náležitostí zmluvy v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z.z. je takým nedostatkom zmluvy, ktorý má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

21. V danej veci bol predmetom prevodu vlastníctva na základe kúpnej zmluvy byt v bytovom dome, ako aj podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu a pozemok, a preto súd posudzoval náležitosti kúpnej zmluvy nielen podľa § 628 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale aj podľa Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. V kúpnej zmluve uzavretej medzi žalovanou v 3. rade a D. B. dňa 14.1.2002 absentuje určenie a popis spoločných častí domu, spoločných zariadení domu a príslušenstva (ust. § 5 ods. 1 písm. c) zákona č. 182/1993 Z.z.), ako aj úprava tiarch ku všetkým pozemkom zastavaného domu (ust. § 5 ods. 1 písm. d) zákona č. 182/1993 Z.z.). Taktiež zmluva zmätočne uvádza prevádzané parcely a ich výmeru, a to konkrétne parcela č. 1617/44 nie je v zmluve vôbec uvedená a výmera 1251 m² uvádzaná v zmluve podľa LV č. XXXXX, k.ú. I. vôbec neexistuje. I keď sa žalovaná v 3. rade tento rozpor snažila vysvetliť tvrdením, že ide o chybu v písaní a jednoznačnosť vôle účastníkov toho právneho úkonu vyplýva priamo zo skutočnosti, že predmetný bytový dom je postavený tak na parcele 1617/42 a 1617/44 z ktorých prvá má výmeru 623 m², druhá výmeru 628 m², čo spolu predstavuje presne tú výmeru, ktorá je uvedená v článku 1 ods. 1 písm. c) kúpnopredajnej zmluvy, súd v tejto súvislosti uvádza, že parcela č. 1617/44 nebola predmetom prevodu v zmysle kúpnej zmluvy zo dňa 14.1.2002, a preto výmera 1251 m², uvádzaná v zmluve, je nesprávna, avšak neabsentuje jej uvedenie v zmluve. Nesprávnosť výmery možno považovať za chybu v písaní.

22. Súd teda konštatoval, že v predmetnej kúpnej zmluve zo dňa 14.1.2002 absentujú obligatórne náležitosti vyžadované v ust. § 5 ods. 1 písm. c) a d) zákona č. 182/1993 Z.z. Je pritom irelevantné, ktorá z náležitostí potrebných pre platnosť zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu zakotvených v § 5 zákona č. 182/1993 Z.z. absentuje, pretože pre platnosť zmluvy zákon vyžaduje všetky v § 5 citovaného zákona uvádzané náležitosti zmluvy. Uvedený nedostatok kúpnej zmluvy má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ide o neplatnosť pôsobiacu ex tunc a potom právny úkon je absolútne neplatný od počiatku a jeho nedostatky nemožno odstrániť ani prípadnými dodatkami. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona a pôsobí od začiatku voči každému. Súd pritom poukázal aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 10Sžr/4/2012 zo dňa 26.9.2012, ako aj sp.zn. 1Sžr/63/2012, s ktorých vyplývajú obdobné závery (a podporne aj z rozsudku 1Sžo/177/2008 zo dňa 28.4.2010 a s tým súvisiacim uznesením Ústavného súdu SR o odmietnutí sťažností vo veci I.ÚS 168/2010, ako aj z rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/352/2017 a Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2Co/127/2018).

23. K poukazu žalovanej v 2. a 3. rade na judikatúru Najvyššieho súdu SR, súd konštatoval, že sa plne stotožnil s posudzovaním zmlúv v prospech vôle strán a v neprospech ich formalizmu, avšak v danom prípade v kúpnej zmluve chýbajú taxatívne náležitosti vyžadované zákonom č. 182/1993 Z.z. v ust. § 5 ods. 1 písm. c) a d), z ktorého dôvodu ide o absolútne neplatný právny úkon, ktorému chýbajú podstatné náležitosti vyžadované zákonom pod sankciou neplatnosti.

24. Pokiaľ žalovaná v 3. rade poukázala na potrebu aplikácie judikátu - rozhodnutia NS SR 2Cdo/184/2005, a teda viazanosti účastníkov, resp. ich dedičov prejavmi vôle smerujúcimi k prevodu vlastníckeho práva: „Rozhodnutie správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nie je rozhodnutím, s ktorým by zákon spájal vznik účinnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci (§ 47 OZ). Účinky vkladu podľa § 33 ods.2 OZ spočívajú v nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, t.j. vo vecnoprávných následkoch a nie v obligačno-právných následkoch (v účinnosti) zmluvy, ktoré nastali platným prijatím návrhu na uzavretie zmluvy (§ 44 ods.1 OZ). Viazanosť účastníkov ich prejavmi vôle smerujúcimi k prevodu vlastníckeho práva sa vzťahuje aj na dedičov zomrelého účastníka.“, súd dal do pozornosti aj ďalšiu časť tohto judikátu, ktorú žalované necitovali, a to: „Z platnej zmluvy vznikajú pre jej účastníkov obligačno-právne účinky, t.j. obsah zmluvy sa stáva pre účastníkov zmluvy rovnako a bezpodmienečne záväzným (účinnosť zmluvy).“ Zdôraznil tú skutočnosť, že zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov poručiteľa pokiaľ je platná. Neplatnou zmluvou nemôžu byť ani účastníci zmluvy, ani právni nástupcovia poručiteľa (žalobcovia v 1. a 2. rade) viazaní.

25. Zároveň poukázal aj na skutočnosť, že ak by zmluva aj bola perfektná z hľadiska jej podstatných náležitostí, nebola predložená katastrálnemu úradu na vkladové konanie, čo mal súd za zistené zo správy bývalej Správy katastra Košice zo dňa 20.3.2013 (čl. 149) a nikdy nevyhnutne na jej základe nedošlo k povoleniu vkladu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností v prospech žalovanej v 3. rade, ako vyplýva z listu vlastníctva č. XXXXX pre kat. úz. I., a preto na základe tejto zmluvy v žiadnom prípade nedošlo k zmene vlastníctva k nehnuteľnostiam, a teda k strate vlastníctva poručiteľom a k nadobudnutiu vlastníctva žalovanou v 3. rade. Na tomto závere nie sú spôsobilé nič zmeniť ani úvahy ohľadne trvania viazanosti navrhovateľov zmluvným prejavom ich právneho predchodcu, v tejto súvislosti tiež aplikovateľnosti ust. § 47 ods. 2 Občianskeho zákonníka na zmluvy o prevode nehnuteľností. Ani zmluvná viazanosť zmluvou o prevode nehnuteľností (ak by tu bola) totiž, nič nemení na fakte, že bez vkladu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností na základe tejto zmluvy k zmene vo vlastníctve nedochádza a nevyhnutne je potrebné vychádzať z právneho stavu podľa ktorého vlastníctvo naďalej svedčí prevádzajúcemu.

26. Na základe uvedeného súd prvej inštancie uzavrel, že z dôvodu absolútnej neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy zo dňa 14.1.2002 v prípade vyhovenia žalobnému návrhu nemôže dôjsť k situácii, že najprv by došlo k výmazu vlastníckeho práva žalovanej v 3. rade (ktorej v súčasnosti svedčí zápis v kat. nehnuteľností) a následne (po prejednaní novoobjaveného majetku poručiteľa a jeho zavkladovaní na dedičov) by si žalovaná v 3. rade musela žalobou uplatniť svoje práva vyplývajúce z uvedenej zmluvy voči dedičom, t.j. nenavodil by sa stav totožný so súčasným.

27. Za tohto stavu, nakoľko nemožno vyvrátiť v katastri nehnuteľnosti toho času evidovaný zápis vlastníckeho práva v prospech žalovanej v 3. rade a zamedziť tiež faktickým účinkom kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006 a darovacej zmluvy zo dňa 23.6.2008 pre možnosť zahrnutia nehnuteľností do dedičstva po poručiteľovi D. B., inak, ako v sporovom konaní deklarováním právneho statusu nehnuteľností v čase smrti poručiteľa a neplatnosti následných prevodov vlastníckeho práva k nim, je tým podľa posúdenia súdu daný naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení. V tejto súvislosti je potrebné dať za pravdu žalovanej v 3. rade v tom, že len v dedičskom konaní sa ustalauje čo sa zaradí a čo nie do dedičstva a že v sporovom v civilnom konaní možno rozhodovať len o iných sporných skutočnostiach či už o existencii dedičského práva alebo tiež i o tom, či vec v čase smrti patrila alebo nie poručiteľovi. Presným vyjadrením toho v spore o vlastníctvo k veci majúcej patriť zomrelému je podľa aktuálnej rozhodovacej praxe formulácia návrhu rozhodnutia (žalobného petitu), že vec v čase smrti patrila do vlastníctva poručiteľa. Hoci vyjadrenie že vec patrí do dedičstva nie je z tohto pohľadu vystihujúca podstatu sporového konania, keďže evokuje, že v sporovom konaní sa rieši otázka, o ktorej sa má rozhodnúť len v dedičskom konaní, táto formulácia bola v minulosti, dá sa povedať v podmienkach tej istej úpravy, prevažne používaná a je bežne zaužívaná i dnes a akoby nahradzuje správne formulovaný výrok, pričom je v podmienkach našej právnej praxe podkladom pre zaradenie veci do majetkovej podstaty poručiteľa. Inak povedané takto formulovaný návrh rozhodnutia nie je najsprávnejší avšak je všeobecne akceptovaný do tej miery, že v praxi predovšetkým v dedičskom konaní nečiní problémy z hľadiska vykonateľnosti. Formulácia návrhu rozhodnutia smerujúca k určení, že vec - právo - majetková hodnota patrí do dedičstva z pohľadu tradície i aktuálneho stavu rozhodovacej praxe súdov je v sporovom konaní ponímaná ako spor o vlastníctvo poručiteľa k takejto hodnote v čase smrti a nie prísne formálne ako spor dedičov o zaradenie hodnoty do dedičstva. (na porovnanie tiež uznesenie NS SR 6Cdo 71/2011 zo dňa 27.2.2013). Preto rozhodnutie o tom, že nehnuteľnosti patria do

dedičstva po poručiteľovi v kontexte určení neplatností dispozičných úkonov po smrti poručiteľa môže byť i napriek (nie najlepšie) zvolenej formulácii podkladom pre ich prejednanie v dedičskom konaní a tým je naliehavý právny záujem na požadovanom určení daný a určovací návrh je procesne prípustný.

28. V konaní mal súd za preukázané, že poručiteľ D. B. nadobudol nehnuteľnosti zmluvou o prevode vlastníctva bytu od spoločnosti VSŽ a.s. Košice, ktorá bola v katastri nehnuteľností riadne zavkladovaná. V ďalšom teda súd zisťoval, či nastala zákonom predpokladaná právna skutočnosť, následkom ktorej by vlastnícke právo do času svojej smrti stratil poručiteľ alebo neskôr jeho právni nástupcovia.

29. Súd postupne posudzoval prevody vlastníckeho práva medzi poručiteľom a žalovaným v 1. rade (kúpnu zmluvou zo dňa 25.3.1998), žalovaným v 1. rade a žalovanou v 2. rade (kúpnu zmluvou zo dňa 3.10.2006) a medzi žalovanou v 2. rade a žalovanou v 3. rade (darovacou zmluvou zo dňa 23.6.2008). V poradí prvý právny úkon, teda kúpna zmluva uzatvorená dňa 25.3.1998, bola súdom (rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 20C/782/2000 zo dňa 7.3.2001) určená za neplatnú. Rozhodnutím súdu o neplatnosti kúpnej zmluvy je súd viazaný (§ 159 ods. 2 O.s.p.) do tej miery, že platnosť tohto právneho úkonu už nemôže skúmať ani ako predbežnú otázku a z deklarovanej neplatnosti musí bez ďalšieho vyjsť. Nakoľko neplatná kúpna zmluva zo dňa 25.3.1998 nevyvolala jej účastníkmi zamýšľaný právny následok v podobe prevodu vlastníckeho práva, žalovaný v 1. rade sa vlastníkom nehnuteľností nikdy nestal a vlastnícke právo i napriek v tom čase inému zápisu v katastri nehnuteľností, svedčilo poručiteľovi D. B..

30. Keďže vlastnícke právo k bytovým nehnuteľnostiam mohol podľa platnej úpravy previesť na inú osobu iba ich vlastník (§ 4 ods. 1 zák. č. 182/1993 Z. z.), súd mal za to, že prevod vlastníckeho práva zo žalovaného v 1. rade na žalovanú v 2. rade kúpnu zmluvou zo dňa 3.10.2006 je pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka) neplatný a z rovnakého dôvodu je neplatná tiež darovacia zmluva zo dňa 23.6.2008, predstavujúca právny titul pre zápis a v súčasnosti v katastri nehnuteľností nesprávne evidované vlastnícke právo k nehnuteľnostiam žalovanej v 3. rade. Vychádzal z úvahy, že podľa právnej teórie a tiež podľa právnej praxe vlastníctvo možno nadobudnúť len od vlastníka a jeho ochrana má prednosť pred ochranou v dobre viere nadobudnutých práv. Prelomenie princípu právnej ochrany pôvodného vlastníka pôsobením princípu ochrany dobrej viery nového nadobúdateľa je možné len celkom výnimočne, pokiaľ je dobromyseľnosť preukázaná nad akékoľvek pochybnosti. Mal za to, že o dobrej viere žalovaných v 2. a 3. rade v nadobúdanie vlastníckych práv od vlastníka nemožno v tomto prípade podľa názoru súdu hovoriť, keďže v prípade právnych úkonov - kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006 a darovacej zmluvy zo dňa 23.6.2008 išlo vo vzájomnej súvislosti a v konečnom dôsledku o vedomú o reparáciu následkov iného právneho úkonu - kúpnej zmluvy zo dňa 25.3.1998 (možno podľa súdu dokonca hovoriť o istej forme obchádzania zákona). V danom prípade nemožno prijať záver o dobrej viere v nadobúdanie vlastníckeho práva žalobkyňami v 2. a 3. rade, pretože robili právne úkony v rozpore s platným právnym stavom, o ktorom nepochybne mali vedomosť. Žalovaní v 1. a 3. rade nevyhnutne preto, že boli účastníkmi konania o neplatnosť kúpnej zmluvy uzavretej medzi poručiteľom a žalovaným v 1. rade a žalovaná v 2. rade preto, že vedomosť o neplatnosti nadobúdacieho titulu žalovaného v 1. rade výslovne potvrdila (v tom zmysle tvrdila tiež „... keď zistili prevod z poručiteľa na žalovaného v 1. rade, jej manžel podal návrh na súde“, ďalej tiež „... po vyslovení neplatnosti poručiteľ viackrát bol za manželom pýtať peniaze“ a tiež „... pri prevode zo žalovaného v 1. rade na žalovanú v 2. rade išlo o to, aby byt bol vo vlastníctve žalovanej v 3. rade, nešiel na ňu preto, lebo v tom čase ešte boli so žalovaným v 1. rade manželia“).

31. Vzhľadom na vyššie uvedené, ako aj s prihliadnutím na názor vyslovený odvolacím súdom (ktorým je súd prvej inštancie viazaný), súd dospel k záveru, že po nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam poručiteľom nenastala právna skutočnosť, na základe ktorej by sa ich vlastníckom stal niekto iný a aby tým stratil vlastnícke právo poručiteľ. V čase svojej smrti bol teda vlastníkom nehnuteľností poručiteľ a následné dispozície s nimi, právnymi úkonmi vedúcimi v konečnom dôsledku k zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností v prospech žalovanej v 3. rade, sú neplatné. Preto súd vyhovel žalobe v časti určenia, že nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXXX, k.ú. I., patria do dedičstva po poručiteľovi D. B..

32. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Pokiaľ ide o tú časť sporu, v ktorej bola žalobcami vzatá žaloba späť (neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006 a darovacej zmluvy zo dňa 23.6.2008), súd konštatoval, že táto bola vzatá späť bez procesného zavinenia

žalovaných, a preto procesný neúspech v tejto časti je možné pričítať žalobcom a procesný úspech žalovaným. Žalovaný v 1. rade výslovne uviedol, že si náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcom neuplatňuje, preto mu súd ich náhradu nepriznal. Čo sa týka žalovanej v 2. a 3. rade, súd im priznal plnú náhradu trov konania voči žalobcom v časti sporu týkajúcej sa neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006 a darovacej zmluvy zo dňa 23.6.2008. Pokiaľ ide o tú časť sporu, v ktorej súd rozhodol, že nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXXX k.ú. I. patria do dedičstva po poručiťelovi D. B., tu bola plne neúspešná žalovaná v 3. rade, preto ju súd zaviazal na náhradu trov konania voči žalobcom v rozsahu 100%.

33. Proti uvedenému rozsudku podali odvolanie žalobcovia v 1.a 2. rade (proti výrokom V. a VI.) a žalovaná v 3. rade (proti výrokom I. a VII.).

34.1. Žalobcovia v 1. a 2. rade podali odvolanie proti výrokom V. a VI. o náhrade trov konania v spore o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a darovacej zmluvy, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h/. Navrhli, aby odvolací súd tieto výroky zmenil tak, že prizná žalobcom v 1. a 2. rade v spore o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a darovacej zmluvy proti žalovanej v 2. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok V.) a prizná žalobcom v 1. a 2. rade v spore o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a darovacej zmluvy proti žalovanej v 3. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok VI.).

34.2. Odvolanie odôvodnili tým, že k späťvzatiu žaloby v časti určenia neplatnosti uvedených zmlúv došlo len z dôvodov zmeny právneho stavu oproti predchádzajúcej právnej úprave obsiahnutej v Občianskom súdnom poriadku (§ 80 OSP, resp. § 137 CSP). Zároveň poukázali na názor Krajského súdu v Košiciach, vyjadrení v rozsudku sp. zn. 1Co/309/2018, v zmysle ktorého žalobca mal vo veci plný úspech, nakoľko aj v časti, v ktorej bolo konanie zastavené nemožno hovoriť o neúspechu ak otázka platnosti, resp. neplatnosti kúpnej zmluvy bola ako predbežná vyriešená v prospech žalobcu. Tiež poukázali na to, že neplatnosť uvedených právnych úkonov skonštatoval aj súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd v zrušujúcom uznesení (2Co/406/2016). Žalobcovia majú za to, že mali plný úspech aj v tých častiach konania, ktoré boli zastavené a patrí im nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu aj v spore o určenie neplatnosti kúpnej a darovacej zmluvy.

35. Žalovaná v 3. rade podala odvolanie proti výroku I. (o určení, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva) a súvisiacemu výroku VII. (o náhrade trov konania v spore o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva) z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP a žiadala, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku I. zmenil tak, že žalobu zamietne a o trovách konania rozhodne tak, že žalovanej v 3. rade prizná proti žalobcom plnú náhradu trov konania.

36.1. Ako prvé, žalovaná v 3. rade vytykala súdu prvej inštancie, že nerešpektoval záväzný právny názor vyslovený v uznesení Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 2Co/406/2016, keď krajský súd vyslovil jednoznačný právny záver, podľa ktorého obligačnoprávne následky uzavretej zmluvy sa vzťahujú aj na dedičov zomrelého účastníka a v prípade preukázania uzatvorenia zmluvy medzi poručiťelom a žalovanou v 3. rade by u žalobcov absentoval naliehavý právny záujem na určení predmetných nehnuteľností do dedičstva po poručiťelovi, keďže žalobcovia, ako jeho dedičia by boli obligačnoprávnymi účinkami z tejto zmluvy viazaní (a preto by v prípade vyhovenia žalobnému návrhu došlo k situácii, že najprv by došlo k výmazu vlastníckeho práva žalovanej v 3. rade a následne by si táto musela žalobou uplatniť svoje práva vyplývajúce z uvedenej zmluvy voči dedičom, kde v prípade jej úspechu by došlo následne k zápisu jej vlastníckeho práva, t. j. navodil by sa stav totožný so súčasným). Odvolací súd zrozumiteľne skonštatoval, že zmluvná viazanosť zmluvou o prevode vlastníctva nič nemení na fakte, že bez vkladu vlastníckeho práva v Katastri nehnuteľností na základe zmluvy nedochádza k zmene vlastníctva (je potrebné vychádzať z právneho stavu, podľa ktorého vlastníctvo naďalej svedčí prevádzajúcemu), avšak zároveň skonštatoval, že od okolností relevantných pre posúdenie vlastníckeho práva je potrebné odlišovať tie, ktoré sú rozhodujúce pre skúmanie danosti naliehavého právneho záujmu. Preto aj keď správny záver okresného súdu, že v čase smrti bol vlastníkom nehnuteľnosti poručiťel, uvedené podľa žalovanej v 3. rade nijako neodpovedá na otázku o existencii naliehavého právneho záujmu na žalobcami požadovanom určení. Žalovaná namieta, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku (ods. 48) zotrval na svojom názore, že právnenému predchodcovi žalobcov svedčí vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, a to postačuje pre vyhovenie žalobe. Navyše z odôvodnenia nie je zrejmé, či súd akceptoval ustálený právny názor vyjadrený v rozsudku NS SR sp. zn. 2Cdo/184/2005 uverejnený v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod číslom 59/2007, v zmysle ktorého rozhodnutie orgánu katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva

k nehnuteľnosti nie je rozhodnutím, s ktorým by zákon spájal účinnosť zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

36.2. Podľa žalovanej v 1. rade zároveň súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým záverom, keď jeho skutkové závery nezodpovedajú vykonanému dokazovaniu, a to konkrétne namietal konštatovanie súdu, že vykonaným dokazovaním – výsluchom svedkyne notárky JUDr. Pravotiakovej predložením osvedčovacej knihy zo dňa 16. januára 2002 bolo preukázané uzatvorenie kúpnej zmluvy, no nebol preukázaný obsah tejto zmluvy. Žalovaná namietala, že dokazovanie bolo vykonané aj listinným dôkazom – kúpnopredajnou zmluvou zo dňa 16. januára 2002, ktorú predložila žalovaná v 3. rade a zároveň žalovaná v 3. rade výslovne uviedla, že s poručiteľom uzatvorila kúpnu zmluvu, ktorá je založená v súdnom spise (čl. 215). Zároveň žalovaná má za to, že žalobcovia výslovne nepopreli jej tvrdenia o uzatvorení kúpnopredajnej zmluvy medzi ňou a D. B., keďže vo svojom vyjadrení uviedli, že existenciu tejto zmluvy spochybňujú, ktorý pojem podľa nej nemožno považovať za výslovné popretie skutkového tvrdenia. Zdôraznila, že žiadne iné tvrdenia ohľadom obsahu tejto zmluvy neboli v konaní predložené. Zároveň tvrdenia žalovanej v 3. rade o obsahu tejto zmluvy neboli žiadnou stranou v konaní výslovne popreté. K poukazu na to, že sa nejedná o originál listiny poukázala na uznesenie NS SR sp. zn. 3Obo/61/2009, v zmysle ktorého aj fotokópia listiny je spôsobilá byť vykonaná ako dôkaz zákonom predpokladaným spôsobom.

36.3. Za zásadný dôvod, pre ktorý súd prvej inštancie žalobe vyhovel, považuje odvolateľka záver súdu o údajnej neplatnosti kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 16.1.2002 z dôvodu, že táto nespĺňa obsahové náležitosti zák. č. 182/1993 Z.z., konkrétne absenciu obligatórnych náležitostí vyžadovaných ust. § 5 ods. 1 písm. c/ a d/ tohto zákona v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Týmito náležitosťami majú byť určenie a popis spoločných častí, spoločných zariadení, príslušenstva, príľahlého pozemku a úprava práv k pozemku zastavanému domom a k príľahlému pozemku. Žalovaná v 3. rade je toho názoru, že zrozumiteľne v konaní vysvetlila, že výmera 1251 m² zodpovedá celkovej výmere pozemkov uvedených na LV č. XXXXX, čo vyplýva aj z údajov katastra nehnuteľností. Zároveň považuje za úplne nesporné z čl. I predmetnej zmluvy, že vôľa účastníkov zmluvy nesporne smerovala k prevodu spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach zapísaných na označenom LV č. XXXXX. Zároveň je nesporné, že účastníci zmluvy si boli vedomí toho, že spolu s bytom prevádzajúcim aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu, čo vyplýva z čl. I, III, IV, VI a X zmluvy. Žalovaná záver súdu o absolútnej neplatnosti zmluvy v dôsledku absencie opisu spoločných častí domu a spoločných zariadení domu a príslušenstva považuje za nesprávny, keďže účastníci zmluvy prejavili jednoznačne, zrozumiteľne a určito vyjadrenú vôľu previesť byt, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a spoluvlastnícky podiel na príľahlom pozemku. Názor súdu prvej inštancie považuje za rozporný s judikatúrou Ústavného súdu, podľa ktorého prehnaný formalizmus pri výklade aplikácie právnych predpisov vedie k zjavnej nespravodlivosti. Poukázala na nálezy ÚS SR sp. zn. I ÚS 155/2017, I. ÚS 640/2014, v zmysle ktorého prehnané formalistické požiadavky všeobecného súdu na formuláciu predmetu zmluvy sú ústavne neakceptovateľné a z ktorých vyplýva preferencia výkladu uchovávanjúceho právny úkon v platnosti. S poukazom na uvedené existenciu platnej kúpnopredajnej zmluvy uzatvorenej medzi D. B. a odvolateľkou dňa 16.1.2002, ktorá svojimi obligačno-právnymi účinkami zaväzuje aj žalobcov, ako právnych nástupcov D. B., je podľa žalovanej v 3. rade prekážkou existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení na strane žalobcov (ako nevyhnutného predpokladu úspešnosti ich žaloby).

37. Žalovaní v 1. a 2. rade sa k odvolaniam nevyjadrili.

38.1. K odvolaniu žalovanej v 3. rade sa žalobcovia vyjadrili písomne tak, že v ňou napadnutých výrokoch rozsudok považujú za vecne správny, preto navrhli, aby odvolací súd v tejto časti rozsudok potvrdil.

38.2. Za správny považujú záver súdu o existencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po ich nebohom otcovi), a to s poukazom na konštantnú a ustálenú rozhodovaciu prax súdov, v zmysle ktorej dedič má vždy naliehavý právny záujem na určení, či určité veci patria do dedičstva po poručiteľovi. Majú za to, že žalovaná v 3. rade sa voči nim v budúcnosti nemôže s úspechom dovolávať akýchkoľvek svojich údajných práv z neplatnej kúpnej zmluvy a nijako nemôže podľa nich dôjsť k navodeniu stavu totožného so stavom súčasným. Zdôraznili, že v konaní jednoznačne spochybňovali, namietali, resp. popierali existenciu kúpnej zmluvy zo dňa 14.1.2002. Zároveň v prípade záveru o tom, že došlo k podpísaniu nejakého právneho úkonu, podľa nich musí ísť o absolútne neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom, a to v dôsledku absencie zákonných náležitostí zmluvy vyžadovaných v § 5 ods. 1 zák. č. 182/1993 Z.z.. Uvedené ustanovenie je kogentné a výslovne stanovuje, čo takáto zmluva musí obsahovať. Absencia čo i len jednej z týchto

náležitostí spôsobuje rozpor zmluvy so zákonom, čo má za následok neplatnosť zmluvy v zmysle § 39 OZ. Interpretáciu žalovanej o preferovaní platnosti zmluvy pred neplatnosťou považujú za účelovú s tým, že ju žalovaná použila už pred súdom prvej inštancie, avšak judikatúra, na ktorú poukazuje, upravuje odlišnú právnu otázku. Absenciu podstatných náležitostí právneho úkonu nemožno nahradiť použitím všeobecných interpretačných pravidiel.

39. Odvolací súd zdôrazňuje, že odvolaním žalobcov v 1. a 2. rade boli napadnuté výroky V. a VI. a odvolaním žalovanej v 3. rade boli napadnuté výroky I. a VII. Výroky II., III. a IV. odvolaním napadnuté neboli, preto nadobudli právoplatnosť a neboli predmetom odvolacieho prieskumu. Predmetom odvolacieho prieskumu teda boli výroky I., V., VI. a VII..

40. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcov (voči výrokom V. a VI.) a žalovanej v 3. rade (voči výrokom I. a VII.) ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniam žalobcov a žalovanej v 3. rade nie je možné vyhovieť.

41. Rozsudok je v napadnutých výrokoch vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods.1 CSP potvrdil.

42. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 23. apríla 2024 o 09.05 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 207, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 09.04.2024 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1,3 CSP.

43. Ako prvé sa odvolací súd venoval preskúmaniu odvolania žalovanej v 3. rade voči výroku I., ktorá uplatnila odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods.1 písm. d/, f/a h/ CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (d), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

44. Odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody neboli naplnené.

45. Rozhodnutiu súdu v napadnutom rozsahu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok v napadnutom rozsahu nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

46. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver.

47. Žalovaná v 3. rade v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzala už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jej odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

48. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje. Súd svoje úvahy, ako dospel k skutkovým a právnym záverom, podrobne uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku s poukazom na zistený skutkový stav a právne predpisy, ktoré aplikoval a odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na odvolacie námietky žalovanej v 3. rade.

49. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku, na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP) a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku uvádza nasledovné:

50. Predmetom konania (po čiastočnom späťvzati žaloby) je určenie, že nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXXX, k.ú. I., patria do dedičstva po poručiteľovi D. B.. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel, nakoľko dospel k záveru, že je daný naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení a poručiteľ D. B. bol v čase svojej smrti vlastníkom nehnuteľností (zmluva zo 14.1.2002 a následné dispozície sú neplatné).

51. Podstatou odvolacích námietok žalovanej v 3. rade bolo:

- nerešpektovanie záväzného právneho názoru odvolacieho súdu
- nesprávne skutkové závery vo vzťahu k ne/preukázaniu obsah zmluvy zo dňa 14.1.2002
- nesprávny právny záver o neplatnosti kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 14.1.2002 (podpisy overené 16.1.2002) z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí vyžadovaných ust. § 5 ods. 1 písm. c/ a d/ zák. č. 182/1993 Z.z..

52.1. Vo vzťahu k prvej z námietok odvolací súd poukazuje na to, že Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 2Co/406/2016 zrušil skorší rozsudok súdu prvej inštancie pre vadu konania podľa § 205 ods.2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods.1 písm. f/ O.s.p., preto vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a z dôvodu hospodárnosti vyjadril názor o dôvodnosti námietky žalovanej v 3. rade o nedostatočnom zistení relevantných skutočností pre posúdenie existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (v tom čase bolo predmetom konania určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, zároveň aj určenie neplatnosti kúpnej zmluvy z 3.10.2006 a darovacej zmluvy z 23.6.2008) a nevysporiadani sa s judikatúrou, na ktorú žalovaná poukazovala (2Cdo/184/2005 a 3Cdo/196/2005).

52.2.1. Odvolací súd jasne uviedol, že sa stotožňuje s úvahami súdu prvej inštancie o tom, že aj v prípade, ak by bolo preukázané uzavretie zmluvy zo 14.1.2002 (podpisy overené 16.1.2002), na základe tejto zmluvy v žiadnom prípade nedošlo k zmene vlastníctva k nehnuteľnostiam (k strate vlastníctva poručiteľom a k nadobudnutiu vlastníctva žalovanou v 3. rade), pretože nebola predložená katastrálnemu úradu na vkladové konanie (medzi stranami nebolo sporné, že nikdy nevyhnutne na jej základe nedošlo k povoleniu vkladu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností v prospech žalovanej v 3. rade). Zároveň jasne vyjadril názor, že na tomto závere (rozumej o tom, že nevzniklo vlastnícke právo odvolateľky) nie sú spôsobilé nič zmeniť ani úvahy ohľadne trvania viazanosti žalobcov zmluvným prejavom ich právneho predchodcu. Ani zmluvná viazanosť zmluvou o prevode nehnuteľností totiž, nič nemení na fakte, že bez vkladu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností k zmene vo vlastníctve nedochádza a nevyhnutne je potrebné vychádzať z právneho stavu, podľa ktorého vlastníctvo naďalej svedčí prevádzajúcemu.

52.2.2. Považoval za správny aj záver súdu prvej inštancie, že následné dispozície so spornou nehnuteľnosťou - právne úkony vedúce k zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností v prospech žalovanej v 3. rade- sú neplatné (kúpna zmluva medzi žalovaným v 1. rade a žalovanou v 2. rade a následná darovacia zmluva medzi žalovanými v 2. a 3. rade).

52.3.1. Odvolací súd ale upriamil pozornosť na potrebu odlišovať skutkové okolnosti, ktoré sú relevantné pre posúdenie vlastníckeho práva, od tých, ktoré sú rozhodujúce pre skúmanie existencie naliehavého právneho záujmu. Preto za predčasný považoval záver súdu o danosti naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. V tejto súvislosti považoval za potrebné zohľadniť aj to, že v prípade preukázania existencie zmluvy zo 16.1.2002 (aj keď nezavkladovanej), touto by boli viazaný aj dedičia (aj v zmysle vyššie citovanej judikatúry), a preto by v prípade vyhovenia žalobnému návrhu došlo k situácii, že najprv by došlo k výmazu vlastníckeho práva žalovanej v 3. rade (ktorej v súčasnosti svedčí zápis v kat. nehnuteľností) a následne (po prejednaní novoobjaveného majetku poručiteľa) by si žalovaná v 3. rade musela žalobou uplatniť svoje práva vyplývajúce z uvedenej zmluvy (obligačné účinky) voči dedičom, kde v prípade úspechu by došlo k zápisu jej vlastníckeho práva, t.j. navodil by sa stav totožný so súčasným.

52.3.2. S poukazom na to, že všeobecné súdy v občianskom súdnom konaní nemajú poskytovať formálny či formalistický výklad a aplikáciu práva, ale taký výklad a aplikáciu práva, ktorý je materiálnou ochranou zákonnosti, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, odvolací súd považoval za nevyhnutné pri posúdení existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení skúmať aj tvrdenia o existencii zmluvy zo 16.1.2002 a jej prípadnej záväznosti pre žalobcov, ako právnych nástupcov po poručiteľovi D. B.. Bez takéhoto posúdenia záver prvoinštančného súdu o tom, či naliehavý právny záujem je alebo nie je daný, považoval za predčasný.

53. Po preskúmaní konania po vrátení veci a nového rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd má za to, že nemožno považovať za dôvodnú námietku žalovanej v 3. rade o nerešpektovaní záväzného právneho názoru odvolacieho súdu. Súd prvej inštancie sa riadil pokynmi odvolacieho súdu a opakovane posúdil existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľovi), pričom skúmal aj otázku existencie zmluvy zo dňa 14.1.2002 uzatvorenej medzi poručiteľom a žalovanou v 3. rade (podpisy overené 16.1.2002) s prihliadnutím na jej prípadnú záväznosť pre dedičov. K záveru o existencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení dospel z dôvodu, že vyhodnotil predmetnú zmluvu ako neplatnú pre absenciu obligatórnych náležitostí vyžadovaných v ust. § 5 ods. 1 písm. c/ a d/ zákona č. 182/1993 Z.z., a to vychádzajúc zo správnej úvahy, že iba platná zmluva môže mať obligačnoprávne účinky (t.j. iba platná zmluva môže zaväzovať zmluvné strany, a teda aj právnych nástupcov zmluvných strán).

54. Krajský súd v Košiciach zotrváva na svojom názore, že doposiaľ na základe zmluvy zo dňa 14.1.2002 (podpisy overené 16.1.2002) nedošlo k zmene vlastníckeho práva (žalovaná v 3. rade nenadobudla vlastnícke právo) vzhľadom na tú nespornú skutočnosť, že nedošlo k vkladu vlastníckeho práva na základe predmetnej zmluvy v katastri nehnuteľností. Ani prípadná zmluvná viazanosť právnych nástupcov poručiteľa v prípade existencie platnej zmluvy nie je spôsobilá zmeniť vyššie uvedený záver o tom, že bez vkladu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností nedochádza k zmene vlastníctva.

55. Pri posudzovaní predmetnej otázky je potrebné vychádzať z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR, a to rozhodnutí sp.zn. 2Cdo/184/2005, 3Cdo/196/2005, 3Cdo/29/2010, 3Cdo/154/2010, 6Cdo/188/2010, ale aj 1Cdo/207/2018 a 9Cdo/116/2022, ktoré rozhodnutia vychádzali z úvahy o potrebe rozlišovať obligačnoprávne a vecnoprávne následky zmluvy. Niektoré sa zaoberali otázkou dopadu smrti prevodcu pred povolením vkladu na katastrálne konanie, (vo všetkých prípadoch sa jednalo o situáciu, keď prevodca zomrel po podaní návrhu na povolenie vkladu, ale pred rozhodnutím o ňom) a ďalšie sa zaoberali otázkou, či v prípade takejto smrti prevodcu patrí nehnuteľnosť do dedičstva. Najvyšší súd Slovenskej republiky však vo svojich rozhodnutiach dospel k jednoznačnému záveru, že obligačnoprávne následky zmluvy zaväzujú aj právnych nástupcov prevodcu, ktorí vstupujú do práv a povinností svojho právneho predchodcu dňom jeho smrti. Na druhej strane najvyšší súd dospel k záveru, že ak nedošlo k povoleniu vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, táto patrí do dedičstva (keďže dedičstvo sa nadobúda smrťou, preto ak vklad nebol povolený pred smrťou prevodcu, takáto nehnuteľnosť bola ku dňu jeho smrti stále vo vlastníctve prevodcu), čím sa do rozhodnutí premietli vecnoprávne následky zmluvy viazané na vklad vlastníckeho práva do katastra.

56. V právnej veci sp. zn. 2Cdo/184/2005 bola riešená práve otázka vplyvu úmrtia prevodcu pred rozhodnutím o vklade do katastra nehnuteľností na konanie o návrhu na vklad a právna veta bola publikovaná v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R59/2007 v znení: „Rozhodnutie správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nie je rozhodnutím, s ktorým by zákon spájal vznik účinnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci (§ 47 Občianskeho zákonníka). Účinky vkladu podľa § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka spočívajú v nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, t. j. vo vecno-právnych následkoch, a nie v obligačno-právnych následkoch (v účinnosti) zmluvy, ktoré nastali platným prijatím návrhu na uzavretie zmluvy (§ 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Viazanosť účastníkov ich prejavmi vôle, smerujúcimi k prevodu vlastníckeho práva sa vzťahuje aj na dedičov zomrelého účastníka.“ Najvyšší súd vychádzal z úvahy, že smrť prevodcu nebola sama o sebe dôvodom zamietnutia návrhu na vklad v katastri nehnuteľností.

57. V konaní sp. zn. 3Cdo/196/2005 bola riešená otázka či nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom návrhu na vklad patrí alebo nepatrí do dedičstva po zomrelom účastníkovi katastrálneho konania. Právna veta bola publikovaná v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R60/2007 v znení: „Ak rozhodnutie o povolení vkladu do katastra nehnuteľností nenadobudlo právoplatnosť za života prevodcu (a právne účinky vkladu nenastali ku dňu podania návrhu na vklad alebo v deň uvedený v návrhu na vklad), nehnuteľnosti boli v čase smrti prevodcu v jeho vlastníctve a patria do dedičstva po ňom.“ Najvyšší súd sa v uvedenom rozhodnutí nezaoberal otázkou, či bola kúpna zmluva uzavretá (ne)platne ani neriešil otázky súvisiace s tým, ako sa mala premietnuť do súpisu aktív a pasív dedičstva skutočnosť, že poručiteľka v čase smrti vlastnila nehnuteľnosti. Nepristúpil preto ani k posúdeniu otázky, čo malo byť v danom prípade zaradené medzi aktíva dedičstva - či nehnuteľnosti alebo kúpna cena za

ne a čo malo byť zaradené medzi pasíva dedičstva, s poukazom na to, že uvedené otázky sa riešia v konaní o dedičstve podľa § 175a a nasl. O. s. p.).

58. Ďalšie vyššie uvedené rozhodnutia dovolacieho súdu potom poukazujú na rozhodnutie 2Cdo/184/2005 z 28.2.2006 (5Cdo 153/2009) alebo rozhodnutie 3Cdo/196/2005 z 29.11.2005. (6Cdo/188/2010 aj 9Cdo/116/2022).

59. Na obe uvedené rozhodnutia poukázal najvyšší súd aj v uznesení sp. zn. 3Cdo/29/2010, ktorého právna veta bola publikovaná pod R2/2015 v znení: „Ak nejde o zmluvu, pri ktorej právne účinky vkladu nastávajú inak než právoplatnosťou rozhodnutia o povolení vkladu do katastra, je určujúcim to, že rozhodnutie o povolení vklad do katastra nenadobudlo právoplatnosť za života poručiteľa; v takom prípade nehnuteľností boli v čase smrti poručiteľa v jeho vlastníctve a patria do dedičstva po ňom.“ zdôrazniac odlišnosť riešených otázok s tým záverom, že uvedené rozhodnutia si vzájomne neodporujú, dopĺňajú sa. Rozhodnutie 2Cdo/184/2005 za účelom vyriešenia otázky, "či úmrtie prevodcu nehnuteľností pred rozhodnutím o vklade, ale po podaní návrhu na vklad do katastra nehnuteľností, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva nadobúdateľom rozhodnutím správy katastra o vklade, keď na jednej strane sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiteľa, a na druhej strane sú dedičia do rozhodnutia o vklade viazaní prejavom vôle svojho právneho predchodcu" sa zameralo predovšetkým na otázky dopadu smrti prevodcu na ešte neskončené katastrálne konanie. V rozsudku 3Cdo/196/2005 riešil dovolací súd otázku, či do dedičstva patrí nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom prevodu na základe zmluvy uzavretej poručiteľom za jeho života, ale k povoleniu vkladu do katastra došlo po jeho smrti. (rovnako rozhodnutie sp.zn. 1Cdo/207/2018)

60.1. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS151/2016 publikovaný v Zbierke rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 20/2017, v ktorom ústavný súd okrem iného konštatoval, že aj v konaní o určení, že nehnuteľností patria do dedičstva po poručiteľovi (rovnako ako v konaní o určení vlastníctva) musia byť chránené princípy ochrany dobrej viery dobromyseľného nadobúdateľa. Vyjadril názor, že neobstoja úvahy súdu podporené staršími judikatórnymi závermi najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/154/2010 a sp. zn. 3Cdo/29/2010 vo svetle uvedeného princípu ochrany dobrej viery dobromyseľného nadobúdateľa. Dôvodil, že ak má mať určovací žaloba okrem iného aj preventívny charakter (má predchádzať ďalším sporom), nemožno vidieť rozumný dôvod na to, aby sa otázka dobrej viery nadobúdateľa, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastník, neskúmala v konaní o určení, že nehnuteľností patria do dedičstva po poručiteľovi, a aby všeobecné súdy v podstate umelo predlžovali stav právnej neistoty a nútili strany do podávania ďalších (zbytočných) žalôb, v ktorých by sa táto otázka následne riešila. Navyše, aj rozhodnutie o takomto určení musí deklarovať existenciu právneho vzťahu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia podľa § 154 ods. 1 O.s.p (teraz § 217 ods. 1 CSP). Pokiaľ taký právny vzťah už neexistuje, nemôže mať ani návrh na určení, že veci patria do dedičstva po zomrelom poručiteľovi, úspech.

60.2. Ústavný súd vytýkal krajskému súdu, že jeho rozhodnutie (ktorým potvrdil rozsudok určujúci, že nehnuteľnosti patria do dedičstva) zjavne nepredstavuje „konečnú stanicu“ v spore o vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam, keďže tieto následne majú byť prejednané v dedičskom konaní, a podľa úvah krajského súdu právne hodnotenie vlastníckeho titulu sťažovateľov môže byť relevantné až v eventúálnom neskoršom konaní o určení vlastníckeho práva (po prejednaní dedičstva v dedičskom konaní voči nadobúdajúcim dedičom). Ústavný súd konštatoval, že takéto úvahy (okrem zjavného predlžovania stavu právnej neistoty sťažovateľov a aj právnych nástupcov poručiteľa) sú spojené s „rozmnožovaním sporov“, nekorešponujú s princípmi materiálneho právneho štátu, v ktorom je ústavnou právomocou a zároveň povinnosťou súdov občianskoprávne spory rozhodovať (čl. 142 ods. 1 ústavy), a nie presúvať ich rozhodnutie na ďalšie eventúálne spory. Ústavný súd preto nevidel žiaden rozumný dôvod, prečo by sa otázka vlastníckeho titulu sťažovateľov (dobrej viery) nemohla skúmať v konaní o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľovi, a to cez splnenie procesnej podmienky, ktorou je naliehavý právny záujem na určení. Uvedené platí zvlášť za situácie, že sťažovatelia tento argument v konaní efektívne uplatnili.

61. Aj s poukazom na vyššie uvedené úvahy Ústavného súdu SR odvolací súd zotrúva tiež na svojom názore (vyjadrenom v zrušujúcom uznesení) o potrebe realizovať taký výklad a aplikáciu práva, ktoré zabezpečujú materiálnu ochranu zákonnosti a spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov, preto bolo aj v tomto prípade potrebné pri posúdení existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení okrem iného skúmať aj existenciu a platnosť zmluvy zo dňa 14.1.2002 (podpisy

overené 16.1.2002) a jej prípadnú záväznosť pre žalobcov ako právnych nástupcov po poručiteľovi D. B.. Uvedené bolo potrebné skúmať rovnako ako aj platnosť následných právnych úkonov, ktorými došlo k dispozícii s predmetnou nehnuteľnosťou, ako predbežnú otázku pre posúdenie existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

62. Súd prvej inštancie postupoval v zhode s vyššie uvedeným názorom a skúmal všetky uvedené otázky, teda existenciu a platnosť zmluvy zo dňa 14.1.2002, ako aj platnosť následných právnych úkonov, ktorými strany disponovali s predmetnou nehnuteľnosťou. Súd prvej inštancie teda predbežne posúdil (skúmal) tie skutočnosti, ktoré by súd skúmal v prípade, ak by po vyhovení tejto žalobe (určení že nehnuteľnosti patria do dedičstva) a následnom dedičskom konaní, bola žalovaná v 3. rade nútená domáhať sa v osobitnom konaní žalobou svojich práv vyplývajúcich zo zmluvy zo dňa 14.1.2002.

63. Tak ako bolo vyššie uvedené v zmysle ustálenej judikatúry zo zmluvy, pokiaľ bola uzavretá platne, vznikajú pre jej účastníkov (zmluvné strany a aj ich právnych nástupcov- dedičov) obligačnoprávne následky, t.j. obsah zmluvy sa pre nich stáva záväzným. Môže tak nastať situácia, že dedičia súhlasia s prevodom nehnuteľnosti a dajú súhlas k pokračovaniu vkladového konania pred katastrálnym úradom, kedy môže byť následne povolený vklad vlastníckeho práva, v dôsledku čoho dôjde k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti (ktorá pred povolením vkladu patrila do dedičstva). Ak však dedičia z akéhokoľvek dôvodu nesúhlasia s pokračovaním vkladového konania, nedôjde k povoleniu vkladu vlastníckeho práva, a preto nadobúdateľ nemá inú možnosť, iba domáhať sa svojich práv – nárokov, vychádzajúcich z obligačnoprávnych následkov zmluvy a viazanosti dedičov týmto právnym úkonom svojho právneho predchodcu, žalobou na súde (napr. žalobou o nahradenie prejavu vôle dedičov). Úspech nadobúdateľa v takom konaní závisí od preukázania existencie a platnosti zmluvy, od ktorej odvodzuje svoje právo.

64. V predmetnom prípade by úspech žalovanej v 3. rade v konaní, v ktorom by sa domáhala svojich práv vyplývajúcich z obligačnoprávnych následkov uzatvorenej zmluvy, závisel v prvom rade od preukázania existencie a platnosti zmluvy zo dňa 14.1.2002 (a neplatnosti následných právnych úkonov, ktorými bolo disponované s predmetnou nehnuteľnosťou).

65. Súd prvej inštancie uvedené dôsledne skúmal pri posudzovaní otázky existencie naliehavého právneho záujmu žalobcov, pričom dospel k správne záveru, že zmluva zo dňa 14.1.2002 (ktorej podpisy boli overované dňa 16.1.2002) je neplatná v dôsledku absencie obligatórnych náležitostí vyžadovaných zákonom č. 182/1993 Z.z.. Vychádzal pritom zo správnej úvahy, že zmluva o prevode vlastníctva bytu v dome okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať aj náležitosti vyžadované zákonom č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ako aj náležitosti vyžadované katastrálnym zákonom).

66.1. Správne pritom poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Sžr/63/2012, v ktorom najvyšší súd poukázal na to, že zmluva o prevode vlastníctva bytu je právnym úkonom, pre ktorého vznik zákon o vlastníctve bytov okrem všeobecných náležitostí obsiahnutých v Občianskom zákonníku ustanovuje v § 5 ods. 1 písm. a) – h) i osobitné náležitosti, ktoré tento právny úkon musí mať. Vlastníctvo bytu nemožno nadobudnúť na základe právneho úkonu, ktorý nemá náležitosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu podľa § 5 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov, ktorým ustanovením je táto zmluva pojmovo vymedzená. Z tohto dôvodu nie je možné nadobudnúť vlastníctva k bytu ani na základe právneho úkonu, ktorý síce obsahuje podstatné náležitosti niektorej zo zmlúv o prevodoch nehnuteľností ale neobsahuje osobitné náležitosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu v dome.

66.2. Nesúhlasil s tvrdením, že povinnosťou správy katastra je v takom prípade vyzvať účastníkov na doplnok zmluvy, pretože správa nielenže nemá povinnosť, ale ani oprávnenie nahrádzať vôľu účastníkov zmluvy, keďže účastníci zmluvy zodpovedajú za vôľu, ktorú prejavili vo svojom zmluvnom záväzku. Vychádzal z úvahy, že v prípade keď ide o absolútne neplatný právny úkon, ktorému chýbajú podstatné náležitosti vyžadované zákonom pod sankciou neplatnosti, táto absolútna neplatnosť nastáva priamo zo zákona a súd na ňu prihliada aj bez návrhu. Nie je možné ju napraviť dodatočným schválením a nemôže byť konvalidovaná ani dodatočným odpadnutím dôvodu neplatnosti. Nie je ju preto možné uzavretím žiadneho ďalšieho dodatku napraviť.

66.3. Vzhľadom na uvedené konštatoval, že zmluva o prevode vlastníctva bytu, ktorá neobsahuje podstatné náležitosti uvedené v § 5 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov, nespĺňa podmienky na vklad v zmysle § 31 ods. 1 katastrálneho zákona (nemožno ju považovať za vkladu schopnú listinu)

67. Rovnakými úvahami sa riadil Najvyšší súd SR aj v rozsudku sp.zn. 6Sžr/20/2017, ktorého právna veta bola publikovaná v zbierke rozhodnutí pod R 38/2018 v znení: „Ustanovenie § 5 ods.1 zák.č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov je kogentného charakteru, a preto nie je povinnosťou katastrálneho orgánu prerušiť katastrálne konanie a vyzývať jeho účastníkov na doplnenie alebo opravu zmluvy, pretože správny orgán nielenže nemá povinnosť, ale ani oprávnenie nahrádzať vôľu účastníkov zmluvy, keďže ide o chýbajúce podstatné náležitosti zmluvy a došlo by k hmotnoprávnemu zásahu do samotnej podstaty zmluvy. V takomto prípade nie je možné vzniknutý nedostatok zmluvy zhojiť výzvou na jej doplnenie alebo opravu alebo dodatočne ho konvalidovať dodatkom k zmluve, a preto ide o absolútnu neplatnosť právneho úkonu s účinkami ex tunc, na ktorú musí katastrálny orgán prihliadnuť ex offa a návrh na vklad vlastníckeho práva z predmetnej zmluvy zamietnuť.“

68. S poukazom na uvedené je správny záver súdu prvej inštancie o neplatnosti kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 14.1.2002 (podpisy overené 16.1.2002) z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí vyžadovaných ust. § 5 ods. 1 písm. c/ a d/ zák. č. 182/1993 Z.z.. Z uvedeného dôvodu predmetná zmluva ani nie je vkladuschopnou listinou, a teda nemôže v prípadnom ďalšom súdnom konaní viesť k úspechu žalovanej v 3. rade. Za tejto skutkovej situácie sa nejaví pravdepodobnou úvaha, že by ďalšie súdne konanie viedlo k navráteniu stavu totožného so súčasným.

69. Odvolací súd má za to, že ak by sa žalovaná v 3. rade (následne po určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva) domáhala nahradenia prejavu vôle žalobcov (na základe obligačnoprávných účinkov spornej zmluvy), súd by posudzoval spornú zmluvu z pohľadu jej platnosti a vkladuschopnosti. V takom konaní by bolo nevyhnutné vychádzať z obsahu zmluvy (tak, ako bola uzatvorená medzi žalovanou v 3. rade a porúčiteľom) a musel by dospieť k záveru, že uvedená zmluva je neplatná vzhľadom na chýbajúce podstatné náležitosti vyplývajúce zo zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (zák. č. 182/1993 Z.z.), keďže neobsahovala náležitosti taxatívne vymedzené uvedeným zákonom (§ 5 ods. 1).

70. Pokiaľ ide o zmluvu, ktorej predmetom je prevod nehnuteľností, podstatnými náležitosťami, ktoré musia byť obsiahnuté v dohode o budúcej zmluve, sú údaje o nehnuteľnosti, ktoré ju umožňujú jednoznačne identifikovať, a aj podstatné náležitosti týkajúce sa prevodu vlastníctva bytu podľa zák. č. 182/1993 Z.z. (súpisné číslo bytového domu, v ktorom sa byt nachádza, číslo bytu, číslo vchodu, veľkosť spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu a pod.). Vzhľadom na to, že súd nemôže pri rozhodovaní o nahradení prejavu vôle (predtým § 161 ods. 3 OSP, teraz § 229 CSP) nič na podstatných náležitostiach budúcej zmluvy meniť, dopĺňovať, či upresňovať, je vylúčené, aby neurčité, prípadne v zmluve chýbajúce údaje o identifikácii nehnuteľností, ktoré majú byť predmetom prevodu, boli upravované výkladom prejavu vôle účastníkov zmluvy o budúcej zmluve, aj keď strany považovali obsah zmluvy o budúcej zmluve za určitý, záväzný a platný. Je vylúčené, aby súd pri rozhodovaní o nahradení prejavu vôle (§ 161 ods. 3 OSP) neurčité, prípadne chýbajúce podstatné náležitosti budúcej zmluvy napravoval výkladom prejavu vôle účastníkov zmluvy o budúcej zmluve v zmysle § 35 OZ (Rozsudok NS SR, sp. zn. 1 Cdo 109/2004 z 01. mája 2005). V súvislosti s určitosťou prejavu je treba sa zmieniť o prejavoch v úkonoch, pre ktoré bola zákonom určená alebo dohodnutá písomná forma. V týchto prípadoch určitosť prejavu je možné posudzovať iba vo vzťahu k obsahu prejavu uvedenom v listine. Dokonca podľa ustálenej judikatúry nie je pri posudzovaní vadnosti písomného úkonu významné ani to, že účastníkom právneho vzťahu je zrejmé, čo je predmetom zmluvy, ak to nie je spoznatelné z textu zmluvy (napr. sp.zn. 33 Cdo 4930/2008, 26 Cdo 3358/2009 Najvyšší súd ČR).

71. Nebolo možné akceptovať ani námietku odvolateľky o nesprávnosti skutkových záverov pri konštatovaní súdu, že vykonaným dokazovaním – výsluchom svedkyne notárky JUDr. Pravotiakovej a predložením osvedčovacej knihy zo dňa 16. januára 2002- bolo preukázané uzavretie kúpnej zmluvy, no nebol preukázaný obsah tejto zmluvy. Na správnosti hodnotenia týchto vykonaných dôkazov nič nemení ani námietka, že dokazovanie bolo vykonané aj listinným dôkazom – fotokópiou kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 16. januára 2002, ktorú predložila žalovaná v 3. rade (pričom žalobcovia jej tvrdenie o uzatvorení tejto konkrétnej do spisu doloženej zmluvy výslovne nepopreli), ktorá je spôsobilá byť vykonaná ako dôkaz zákonom predpokladaným spôsobom. Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku totiž vyplýva, že súd uvedenú listinu ako dôkaz akceptoval a pri skúmaní obsahu zmluvy vychádzal práve zo zmluvy predloženej žalovanou v 3. rade (vo forme fotokópie).

72. Súd prvej inštancie dospel k záveru o neplatnosti spornej zmluvy a právne preto uzavrel, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný. Odvolací súd sa s týmto záverom (a úvahami, na základe ktorých k nemu súd dospel) plne stotožňuje.

73. Za správne odvolací súd považuje aj úvahy o neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006 a darovacej zmluva zo dňa 23.6.2008 pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka), keďže vlastníctvo možno nadobudnúť len od vlastníka a jeho ochrana má prednosť pred ochranou v dobre viere nadobudnutých práv (v danom prípade nemožno prijať záver o dobrej viere v nadobúdanie vlastníckeho práva žalobkyňami v 2. a 3. rade, pretože robili právne úkony v rozpore s platným právnym stavom, o ktorom nepochybne mali vedomosť)

74. Záver súdu, že v čase svojej smrti bol vlastníkom nehnuteľností poručiteľ, na základe ktorého súd vyhovel žalobe v časti určenia, že nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXXX, k.ú. I., patria do dedičstva po poručiteľovi D. B., je vecne správny.

75. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku I. a súvisiacom výroku VII. (o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovanou v 3. rade v spore o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

76. Za vecne správne odvolací súd považuje aj výroky V. a VI o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcami v 1., 2. rade a žalovanými v 2. a 3. rade v spore o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006 a darovacej zmluvy zo dňa 23.6.2008, voči ktorým podali odvolanie žalobcovia.

77. Súd prvej inštancie v tej časti sporu, v ktorej bola žalobcami vzatá späť žaloba o neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006 a darovacej zmluvy zo dňa 23.6.2008, vychádzal z úvahy, že k späťvzatiu žaloby došlo bez procesného zavinenia žalovaných, a preto procesný neúspech v tejto časti je možné pričítať žalobcom (a procesný úspech žalovaným), preto výrokom V. rozhodol vo vzťahu medzi žalobcami v 1., 2. rade a žalovanou v 2. rade v spore o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006 a darovacej zmluvy zo dňa 23.6.2008 tak, že žalobcovia v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanej v 2. rade trovy konania v rozsahu 100 % a výrokom VI. rozhodol vo vzťahu medzi žalobcami v 1., 2. rade a žalovanou v 3. rade v spore o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006 a darovacej zmluvy zo dňa 23.6.2008 tak, že žalobcovia v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanej v 3. rade trovy konania v rozsahu 100 %.

78. Žalobcovia namietali, že k späťvzatiu žaloby v časti určenia neplatnosti uvedených zmlúv došlo len z dôvodov zmeny právneho stavu oproti predchádzajúcej právnej úprave obsiahnutej v Občianskom súdnom poriadku (§ 80 OSP, resp. § 137 CSP). Zároveň majú za to, že mali plný úspech aj v tých častiach konania, ktoré boli zastavené a patrí im nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu aj v spore o určenie neplatnosti kúpnej a darovacej zmluvy, pretože neplatnosť uvedených právnych úkonov skonštatoval aj súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd v zrušujúcom uznesení (2Co/406/2016).

79. Odvolací súd námietky žalobcov nepovažuje za dôvodné a plne sa stotožňuje s postupom súdu prvej inštancie.

80. Podľa ustanovenia § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

81. V prípade zastavenia konania (aj čiastočného zastavenia konania) je na mieste vziať do úvahy zásadu zodpovednosti za zastavenie konania, pričom otázka zavinenia sa hodnotí podľa procesného výsledku a zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva. Ak súd zastaví konanie, musí sa zaoberať pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tejto časti otázkou, či niektorá strana sporu zavinila, že konanie muselo byť zastavené. Pretože nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t.j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavkám žalobcu.

82. Rozhodovanie o trovách konania v súvislosti so zastavením konania je tak založené na vyriešení otázky, ktorá zo sporových strán zavinila jeho zastavenie. Zavinenie na zastavení konania podľa § 256 ods. 1 CSP sa posudzuje výlučne len z procesného hľadiska, t.j. podľa procesného výsledku konania a nie podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posúdenie dôvodnosti žaloby vo veci samej (viď. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5MCdo 12/2008 zo dňa 14.10.2008). Preto ak žalobca vzal žalobu späť tak, ako v prejednávanej veci, z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania a v takom prípade je povinný nahradiť jeho trovy. Ak však druhá strana svojím zavinením spôsobila zastavenie konania, je povinná nahradiť protistrane trovy konania.

83. V prejednávanej veci procesne zavinili zastavenie konania v časti o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 3.10.2006 a darovacej zmluvy zo dňa 23.6.2008 žalobcovia v 1. a 2. rade, ktorí zobrali žalobu späť bez toho, aby dôvodom tohto späťvzatie bolo správanie žalovaných. Z hľadiska procesného výsledku teda zavinili zastavenie konania. Otázka dôvodnosti podanej žaloby je pre rozhodnutie o trovách konania irelevantná a nemožno ju považovať ani za dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania úspešným žalovaným v 2. a 3. rade. Vzhľadom na uvedené nemožno považovať za relevantnú (t.j. spôsobilú privodiť iné rozhodnutie o náhrade trov) námietku, že mali plný úspech aj v tých častiach konania, ktoré boli zastavené.

84. Nemožno akceptovať ani tvrdenie žalobcov, že k späťvzatiu žaloby v časti určenia neplatnosti uvedených zmlúv došlo len z dôvodu zmeny právneho stavu oproti predchádzajúcej právnej úprave obsiahnutej v Občianskom súdnom poriadku (§ 80 OSP oproti § 137 CSP), nakoľko aj za účinnosti OSP by súd skúmal existenciu naliehavého právneho záujmu. Aj v zmysle právnej úpravy OSP bol pánom sporu žalobca, teda bolo jeho voľbou aký prostriedok ochrany svojich práv zvolí- akú žalobu (čoho sa domáha) a niesol za svoju voľbu zodpovednosť, vrátane povinnosti nahradiť trovy konania v prípade neúspechu v konaní.

85. Pokiaľ žalobcovia poukázali na názor Krajského súdu v Košiciach vyjadrení v rozsudku sp. zn. 1Co/309/2018 odvolací súd zdôrazňuje, že tento nemožno považovať za záväznú judikatúru a súd ním nie je viazaný.

86. Rozsudok je v napadnutých výrokoch V. a VI. vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP aj v tejto časti potvrdil.

87. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaná v 3. rade nebola v odvolacom konaní úspešná, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, takýto nárok vznikol úspešným žalobcom v plnom rozsahu. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ustanovenie § 251 CSP. Vo vzťahu medzi žalobcami a žalovanou v 2. rade (o trovách konania) súd stranám náhradu nepriznal, nakoľko neúspešným žalobcom nárok nevznikol a úspešnej žalovanej v 2. rade preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

88. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).